

Raadsvergadering d.d. 21 mei 2019	
Raadsnota nummer: 181184	
Onderwerp: Bezuinigingen WMO	
Vragen van fractie: GROENLINKS	Naam raadslid: Willem-Jan van der Zanden
1. (Maatregel 1): Op welke manier wordt nu de kwaliteit gegarandeerd bij Hulp bij het Huishouden? Antwoord: In het huidige contract zijn verschillende bepalingen / artikelen opgenomen die de kwaliteit van de dienstverlening moet garanderen. Zo moet een gecontracteerde aanbieder zorgdragen voor gekwalificeerd personeel, met een klant- en servicegerichte instelling (artikel 5.11 van de overeenkomst). De gecontracteerde aanbieders dienen de kwaliteit (inclusief veiligheid, doeltreffendheid en cliëntgerichtheid) systematisch te borgen in de organisatie (aantoonbaar gemaakt door een adequaat intern kwaliteitsplan of een geldig branche specifiek kwaliteitscertificaat) (artikel 6.3 van de overeenkomst). Via het cliëntervaringsonderzoek Wmo meten we de tevredenheid van cliënten. Middels gezamenlijke overleggen met de zorgaanbieders en contractgesprekken met afzonderlijke aanbieders worden de zaken omtrent de kwaliteit van de dienstverlening periodiek besproken. 2. (Maatregel 1): Zijn er op dit moment signalen en zo ja welke, dat er problemen zijn met de kwaliteit van Hulp bij het Huishouden zoals die op dit moment geleverd wordt? Antwoord: Er zijn geen signalen dat er problemen zijn inzake de kwaliteit van de dienstverlening. Het nieuwe contract zal erop gericht zijn om de dienstverlening naar een hoger niveau te tillen, met name wat betreft een meer wijkgerichte samenwerking in de keten. De huishoudelijke hulp levert in de nieuwe situatie niet alleen kwalitatief goed schoonmaakwerk, maar signaleert (latente) hulpvragen bij cliënten en weet de weg te wijzen naar passende organisaties en initiatieven in de wijk. 3. (Maatregel 1): Waarop is de verwachting gebaseerd dat bij opnieuw inkopen / aanbesteden het huidige tarief lager kan worden? Antwoord: De verwachting is dat de demping van het tarief niet zo zeer zal plaatsvinden op de loonkosten, maar dat er op overige kosten een paar procentpunten bespaard kan worden. Elke aanbieder is immers gehouden aan de cao VVT (verpleeg-, verzorgingshuizen & thuiszorg), maar in het huidige systeem gaat ruim 17% van de kostprijs naar andere kosten dan loonkosten (bijvoorbeeld overhead). 4. (Maatregel 1): Op welke manier wordt bij het nieuwe systeem geregeld dat mensen gebruik kunnen maken van een thuiszorgorganisatie die bij hun levensovertuiging past? Dit is iets dat in het huidige systeem waar elke	

organisatie feitelijk Hulp bij het Huishouden kan leveren als vanzelf gegarandeerd is?

Antwoord:

Op dit moment hebben we 16 gecontracteerde zorgaanbieders HbH. Deze aanbieders kunnen de HbH in de vorm van Zorg in Natura leveren, waarbij de aanbieder de kosten direct bij de gemeente factureert. Indien een cliënt een zorgaanbieder kiest waarmee de gemeente geen contract heeft afgesloten, dan kan de cliënt middels een Persoonsgebonden Budget (PGB) de HbH zelf regelen. In het huidige systeem is het dus niet zo dat elke zorgaanbieder HbH in de vorm van Zorg in Natura kan bieden. Zowel in de huidige situatie als bij het nieuwe contract per 1 januari 2020 kunnen cliënten een PGB aanvragen in het geval dat ze kiezen voor een zorgaanbieder die niet gecontracteerd is.

5. (Maatregel 2): Hoeveel mensen krijgen op dit moment via de gemeente een standaard respectievelijk aangepaste scootmobiel?

Antwoord:

Op 1 mei hebben 147 cliënten een standaard scootmobiel en 193 cliënten een aangepaste scootmobiel.

6. (Maatregel 2): a) In de raadsnota staat niet aangegeven of de maatregel van het als algemeen gebruikelijk aanmerken van een standaard scootmobiel gaat gelden voor mensen die na het ingaan van het nieuwe beleid een standaard scootmobiel aanvragen of ook voor de huidige mensen die nu al via de gemeente een standaard scootmobiel hebben.
b) In BN De Stem van 26 april wordt aangegeven door wethouder Piena dat deze maatregel uitsluitend voor nieuwe aanvragen vanaf 1 januari 2020 geldt.
c) In een mail die op 21 februari naar de Adviesraad Sociaal Domein is gestuurd door de gemeente staat "in eerste instantie behouden de cliënten, die nu al een scootmobiel hebben als individuele voorziening hebben, hun scootmobiel"
Geldt het als algemeen gebruikelijk aanmerken van een standaard scootmobiel nu wel, niet, of nog niet voor de huidige mensen die al een standaard scootmobiel krijgen van de gemeente.

Antwoord:

De ingangsdatum van het nieuwe beleid ligt op 1 januari 2020. Dit betekent dat vanaf die datum iemand die zich voor het eerst meldt met een vervoersvraag en voor wie een standaard scootmobiel de best passende oplossing is, deze in principe voortaan zelf aanschaft. Deze mensen kunnen er ook voor kiezen gebruik te maken van de scootmobielpool. Wat er gebeurt met de reeds uitstaande standaard scootmobielen valt onder de overgangsregeling, waarover het college aanvullend nog een besluit moet nemen.

7. (Maatregel 2): Is op dit moment duidelijk in welke mate de huidige gebruikers van een standaard scootmobiel deze gebruiken? Is hier ooit onderzoek naar gedaan en zo ja, kan dit onderzoek dan ter beschikking van de gemeenteraad gesteld worden?

Antwoord:

Op dit moment zijn er geen exacte cijfers beschikbaar over het daadwerkelijke gebruik van een eigen standaard scootmobiel. Er is niet eerder onderzoek naar gedaan. Wel zijn er op basis van ervaringsverhalen vermoedens dat veel mensen met een eigen standaard scootmobiel, deze slechts af en toe gebruiken.

8. (Maatregel 2): Is overwogen of is de gemeente ooit in gesprek gegaan met mensen die hun standaard scootmobiel niet of nauwelijks gebruiken om te kijken of de scootmobielpool een oplossing is?

Antwoord:

Nee, tot op heden mogen gebruikers van de scootmobielpool na drie maanden een aanvraag voor een eigen scootmobiel indienen. Er wordt dan bij de beheerder van de pool nagevraagd hoe vaak iemand gebruik heeft gemaakt van de pool en dat moet dan minimaal 2 keer per week zijn geweest.

9. (Maatregel 2): Kunt u aangeven op welke manier er gebruik gemaakt wordt van de scootmobielpool sinds deze is ingevoerd en dit dan steeds per jaar? Hoeveel uitleningen zijn er? Wat is het gemiddeld aantal uitleningen per deelnemer? Hoeveel verschillende deelnemers maken gebruik van de scootmobielpool?

Antwoord:

Exacte cijfers over het gebruik van de pool door de afgelopen jaren heen zijn niet direct beschikbaar. Daarvoor is verdiepend onderzoek nodig. Net als bij de vraag hoe vaak mensen met een eigen scootmobiel deze gebruiken. De kostenbeheersingsmaatregel is ontstaan op de zero-based-wijze. Dit betekent dat er nog geen uitgebreide onderzoeken aan ten grondslag liggen; er is gekeken naar wat we doen en wat wettelijk is voorgeschreven.

De Wmo 2015 bevat geen definitie van het begrip vervoersvoorziening. Het is dus aan de gemeente zelf om te bepalen wat hieronder wordt verstaan. In Oosterhout gaan we ervan uit dat een vervoersvoorziening een voorziening is, die de cliënt in staat stelt zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel. Daar hebben wij in ons lokaal beleid (het uitvoeringsbesluit 2019) de scootmobiel onder geschaard. Inmiddels is in het uitvoeringsbesluit van meerdere gemeenten opgenomen: "Een scootmobiel is bedoeld voor vervoer op de korte en middellange afstanden. Aangezien scootmobielen in toenemende mate ook in de reguliere handel worden verkocht, kan het zijn dat deze op termijn als algemeen gebruikelijk zullen worden beschouwd." De beide bovenstaande overwegingen hebben ertoe geleid deze zero-based maatregel op te nemen. Om op alle vragen antwoord te kunnen geven is echter nader onderzoek nodig.

Hieronder vindt u enkele gegevens die we op dit moment wel hebben.

Uit evaluaties in 2014 en 2015 komen de volgende gegevens:

Op 1 april 2013 is begonnen met de scootmobielpool. Het aantal cliënten op 1 april 2013 met een individuele scootmobiel was 437. Na herindicatie was dat aantal teruggebracht naar 351. In het verschil van 86 zitten ook scootmobielen op

naam van inmiddels overleden cliënten, ingeleverde scootmobielen vanwege niet-gebruik en cliënten die geen scootmobiel bleken te hebben. Op 1 april 2014 stonden er 47 cliënten geregistreerd voor gebruik van de scootmobielpool.

Uit informatie van Surplus van begin dit jaar komen de volgende gegevens:

In 2018 zijn er 77 personen door de Wmo-consulenten aangemeld bij de scootmobielpool. Van de pool maakten gemiddeld 20 personen per week gebruik.

10. (Maatregel 2): Hoe is op dit moment het beleid betreffende het verstrekken van een standaard scootmobiel via de gemeente? Is het verstrekken afhankelijk van hoe vaak deze gebruikt gaat worden? Moet er eerst een bepaalde periode in een bepaalde frequentie gebruik gemaakt zijn van de scootmobielpool?

Antwoord:

Bij een vervoersprobleem wordt samen met een Wmo-consulent bekeken wat de best passende oplossing is (goedkoopst adequaat). Als dit een standaard scootmobiel is, wordt de cliënt naar de scootmobielpool verwezen. In 2018 zijn er 77 cliënten doorverwezen naar de pool. Daar gaat de cliënt dan in ieder geval drie maanden gebruik van maken. Gebruik van de pool is overigens gratis. Na drie maanden kan de cliënt bij de gemeente alsnog een aanvraag indienen voor een eigen scootmobiel. Hierbij wordt dan bekeken hoe vaak iemand gebruik heeft gemaakt van de pool in de drie voorliggende maanden. Dit moet minimaal 2 keer per week zijn geweest. De individuele scootmobiel wordt in bruikleen verstrekt aan de cliënt en die betaalt een eigen bijdrage voor dit gebruik. Ook kan een cliënt ervoor kiezen de scootmobiel via een pgb aan te schaffen.

11. (Maatregel 2): Hoe is het bedrag van € 17.500 tot € 89.000 tot stand gekomen?

Antwoord:

De hoogte van het bedrag is opgebouwd uit de besparing van het niet meer verstrekken van standaard scootmobielen in combinatie met de keuzes die nog gemaakt moeten worden rond de inname van uitstaande standaard scootmobielen en het al dan niet heffen van een eigen bijdrage voor de scootmobielpool. Bij het meest extreme scenario waarbij we niet meer verstrekken, alle uitstaande scootmobielen binnen enkele maanden innemen en een eigen bijdrage op de pool gaan heffen, is het maximale bedrag van € 89.000 haalbaar. Het minimale bedrag is gebaseerd op niet meer verstrekken, een geleidelijke inname (bijvoorbeeld bij een vervanging), het buiten beschouwing laten van de groep 75+ en het niet heffen van een eigen bijdrage.

Als extra kostenpost zijn er in alle scenario's kosten voor de uitbreiding van de pool (in scootmobielen en beheer) opgenomen.

12. (Maatregel 2): In welke situatie zal slechts het minimale bedrag van € 17.500 behaald worden als bezuiniging en wanneer zal dit het maximale bedrag van € 89.000 zijn? Meer in het bijzonder, kan het bedrag van € 89.000 gehaald worden als het niet meer als standaard verstrekken van standaard scootmobielen alleen gaat gelden voor mensen die vanaf 1 – 1 – 2020 een aanvraag doen?

Antwoord:

In aanvulling op het voorgaande antwoord: het bedrag van € 89.000 wordt niet behaald met alleen het niet meer verstrekken met ingang van 2020.

13. (Maatregel 2): Uit hoeveel scootmobielen bestaat op dit moment de scootmobielpool en op welke plaatsen in Oosterhout staan deze scootmobielen?

Antwoord:

Op dit moment zijn er 16 scootmobielen beschikbaar in de pool. Deze zijn gestald op de drie activiteitscentra (en 1 in Dorst in het buurthuis).

14. (Maatregel 2): Hoeveel vrijwilligers zijn op dit moment actief bij de scootmobielpool en hoeveel tijd zijn deze vrijwilligers bezig met het afleveren en weer ophalen van scootmobielen?

Antwoord:

In totaal zijn er 7 vrijwilligers actief, waarvan 5 op De Slotjes. Die 5 vrijwilligers leveren ook af voor de omgeving van de Bunthoef. De drukte van brengen en weer ophalen ligt altijd rond het weekend. Op die momenten zijn de vrijwilligers daar een hele ochtend of middag mee bezig.

15. (Maatregel 2): Is er een inschatting gemaakt van het aantal scootmobielen dat nodig is als het nieuwe beleid wordt ingevoerd? Op welke plaatsen zullen deze dan in Oosterhout beschikbaar komen?

Antwoord:

Er wordt tot nu toe uitgegaan van een verdubbeling van de pool, wel op de locaties van de activiteitscentra, maar niet onder de huidige omstandigheden daar. Er zal geïnvesteerd moeten worden in stallingsplaatsen. Verder zal er onderzocht worden wat mogelijkheden zijn om op een hotspot scootmobielen te zetten (De Doelen bijv, zodat de 75-plussers die een individuele scootmobiel hebben, kunnen besluiten die in te leveren en gebruik te gaan maken van de pool in hun directe omgeving) en om eventueel een uitleenpunt in de stad te gaan realiseren.

16. (Maatregel 2): Kunt u aangeven welke aanpassingen er dan nodig zijn in de wijkcentra (stallingsruimte, stroomvoorzieningen etc..) en wat hiervan de kosten zijn als het nieuwe beleid wordt ingevoerd?

Antwoord:

Dit dient nog nader onderzocht te worden.

17. (Maatregel 2): Als er meer mensen van de scootmobielpool gebruik gaan maken, blijft het afleveren en weer ophalen van scootmobielen dan gebeuren door vrijwilligers? Zo ja, hoeveel vrijwilligers zijn hiervoor nodig en op welke manier denkt u deze te gaan vinden?

Antwoord:

Ja, we willen blijven werken met vrijwilligers voor de haal- en brengservice. Hoe deze service eruit moet gaan zien bij uitbreiding van de pool moet nog nader uitgewerkt worden. De eerste vindplaats voor vrijwilligers is Oosterhout voor Elkaar.

18. (Maatregel 2): Het is algemeen bekend dat er een tekort aan vrijwilligers is. Wat gaat u doen als er onvoldoende vrijwilligers zijn om tegemoet te komen aan de gestegen vraag naar scootmobielen vanuit de scootmobielpool vanwege het nieuwe beleid?

Antwoord:

Het idee is om ook gebruik te maken van het gemeentebestand van uitkeringsgerechtigden, bijv inwoners met een uitkering die in het kader van activeringstrajecten kunnen worden ingezet. Ook wordt gedacht aan bezoekers van de activiteitencentra die ingezet willen en kunnen worden. Dit gebeurt nu ook al af en toe.

19. (Maatregel 2): Kan er op dit moment steeds voldaan worden aan de vraag naar scootmobielen vanuit de scootmobielpool? Zo nee, hoe vaak is het dan voorgekomen dat een verzoek afgewezen moest worden omdat er geen scootmobiel meer beschikbaar was? Hoe denkt u in de toekomst te gaan voorkomen dat mensen misgrijpen als ze een scootmobiel via de scootmobielpool willen aanvragen?

Antwoord:

Door de week is er geen probleem rond de inzet van scootmobielen. Maar rond het weekend (men leent dan een scootmobiel vanaf bijvoorbeeld vrijdagochtend tot en met maandagochtend) gebeurt het wel eens dat er 1 of 2 personen niet kunnen beschikken over een scootmobiel. De coördinator houdt dit in de gaten en gaat het gesprek aan met de vrager om samen te bezien of het anders kan worden opgelost (bijvoorbeeld of het mogelijk is of de activiteit op een andere dag kan plaatsvinden). Volgens de afspraken tussen gemeente, Surplus en de leverancier van scootmobielen, kan er - indien de vraag structureel groter is dan het aantal beschikbare scootmobielen – een extra scootmobiel voor de pool besteld worden. Het gebeurt echter met terughoudendheid omdat er anders door de week nog meer scootmobielen ongebruikt op de activiteitencentra staan.

20. (Maatregel 2): Hoe lang van te voren moeten mensen op dit moment bij de scootmobielpool een aanvraag doen voor een scootmobiel?

Antwoord:

De bedoeling is dat de aanvraag 2 dagen van te voren binnen is bij Surplus om zo de hoogste garantie op een scootmobiel te hebben op de gewenste dag. Het mag wel later, maar dan bestaat (in het weekend) de kans dat er geen beschikbaar is. Zij zetten de gegevens door naar de coördinator die de scootmobielen reserveert en de eventuele haal- en brengservice inschakelt.

21. (Maatregel 2): Gaat deze termijn verkort worden als het nieuwe beleid wordt ingevoerd omdat anders mensen totaal niet meer enigszins spontaan kunnen beslissen om een scooter te gebruiken?

Antwoord:

Over de reserveringsprocedure en de haal- en brengservice zal nog verder gesproken moeten worden met de beheerder Surplus.

22. (Maatregel 3): Wat verstaat het College onder een andere manier van het laten blijken van haar waardering voor mantelzorgers?

Antwoord:

In plaats van een geldbedrag willen we meerdere keren per jaar een activiteit organiseren voor mantelzorgers. Belangrijk uitgangspunten hierbij zijn dat de activiteiten inhoudelijk interessant zijn voor meerdere doelgroepen mantelzorgers, ze voor ontmoeting met andere mantelzorgers en voor ontspanning zorgen. Over de exacte frequentie en inhoudelijke invulling zal aanvullend een collegebesluit genomen worden.

23. (Maatregel 3): In BN De Stem van 26 april zegt wethouder Piena hierover: “,In plaats van geld bieden we activiteiten aan die inhoudelijk interessant zijn en voor ontmoeting met andere mantelzorgers zorgt. Met bijvoorbeeld sprekers die informatie bieden waar je echt iets aan hebt.” Er wordt nu toch ook al een mantelzorgdag georganiseerd. Voldoet deze dan niet aan de criteria die de wethouder in de krant noemt?

Antwoord:

De Mantelzorgdag is een mooi initiatief dat jaarlijks wordt georganiseerd door de Rotary in samenwerking met Surplus. Deze dag wordt door ongeveer 160 mantelzorgers bezocht. We hebben de intentie om met het alternatief voor het geldbedrag een grotere groep mantelzorgers te bereiken. Beter aansluiten bij de behoeften en wensen van een groter aantal mantelzorgers kan betekenen dat we op meerdere momenten in het jaar een activiteit organiseren. We zoeken een passende vorm die recht doet aan onze waardering en aan de wensen van een groter aantal mantelzorgers in Oosterhout.

24. (Maatregel 3): Is onderzocht of mantelzorgers behoefte hebben aan dergelijke inhoudelijke bijeenkomsten? Zo ja, kunnen de resultaten hiervan gedeeld worden met de gemeenteraad?

Antwoord:

Nee, dat is tot op heden (nog) niet gebeurd. Wel is bekend dat bijvoorbeeld het Alzheimercafé en de Mantelzorgdag goed bezocht worden, waaruit de conclusie getrokken kan worden dat de behoefte wel bestaat.

25. (Maatregel 3): Op welke manier denkt het College bijeenkomsten te gaan organiseren die voor alle mantelzorgers interessant zijn? Er zijn namelijk allerlei soorten mantelzorgers (qua leeftijd, persoon die ze verzorgen, relatie tot de persoon die ze verzorgen etc...)

Antwoord:

Een nadere uitwerking van vorm en inhoud van de activiteiten moet nog plaatsvinden. Het is de bedoeling om binnen de groep mantelzorgers verschillende doelgroepen te onderscheiden en daarvoor activiteiten te organiseren. Met het aanbod van verschillende soorten activiteiten hopen we dan een bredere groep mantelzorgers te bereiken.

26. (Maatregel 5): Kunt u een overzicht geven van de kosten voor onafhankelijke cliëntondersteuning per jaar sinds 2015?

Antwoord:

In 2015, 2016 en 2017 ging er jaarlijks € 586.481,- naar onafhankelijke cliëntondersteuning en preventieve activiteiten voor mensen met een beperking. Eind 2017 is een traject gestart met een markconsultatie en aanbesteding waardoor onafhankelijke cliëntondersteuning opnieuw is ingekocht. In het nieuwe contract vindt facturatie op afgeronde trajecten plaats. Ook zijn de voorliggende voorzieningen voor mensen met een beperking opnieuw ingekocht. De nieuwe contracten zijn 1 juli 2018 ingegaan, waardoor 2018 een overgangsjaar is (totale kosten 2018 € 428.121,-).

27. (Maatregel 5): Op basis waarvan is het bedrag van € 200.000 gebaseerd dat het College verwacht te bezuinigen?

Antwoord:

De verwachte besparing komt voort uit het traject dat eind 2017/begin 2018 is ingezet en reeds resulteert in een besparing. Facturatie vindt achteraf plaats op basis van uitgevoerde trajecten. Op basis van het aantal cliënten in de afgelopen periode is een inschatting gemaakt en kan een besparing worden behaald van €200.000,- ten opzichte van het budget in de jaren 2015-2017.

28. (Maatregel 5): Op welke manier wordt bij een lump sum-regeling gegarandeerd dat iedereen kwalitatief en kwantitatief de cliëntondersteuning krijgt die hij of zij nodig heeft? M.a.w. als een organisatie in oktober door het budget heen is omdat er meer cliëntondersteuning is gegeven dan verwacht, betekent dit dan dat er voor de rest van het jaar geen ondersteuning meer mogelijk is?

Antwoord:

De kwaliteit wordt geborgd in de contracten. Sinds 1 juli 2018 geven cliënten de ontvangen ondersteuning in het kader van formele onafhankelijke cliënten ondersteuning een gemiddeld een 7,6. Het perceel 18-/18+ scoort het laagst (7,0) en het perceel ouderen scoort het hoogst (8,2). Over de kwantiteit worden contractueel aanvullende afspraken gemaakt met de betreffende aanbieders. Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren en de nieuwe inkoopafspraken sinds 1 juli 2018 wordt verwacht dat we voldoende budget hebben om aan de vraag te voldoen. De gemeente heeft vanuit de Wmo echter een wettelijke plicht om inwoners kosteloos te ondersteunen met onafhankelijke cliëntondersteuning. Mocht het budget niet toereikend zijn, dan treden aanbieder en gemeente in overleg om tot een oplossing te komen.

29. (Maatregel 6): Hier wordt een taakstelling op Surplus gegeven. Gaat de gemeente hierbij aangeven aan welke taken Surplus geen of minder aandacht moet gaan besteden? Of is het een algemene taakstelling waarbij Surplus zelf moet kiezen wat ze minder of geen aandacht meer gaat geven?

Antwoord:

Het betreft een efficiency korting. Dit betekent dat dezelfde taken moeten worden uitgevoerd op een slimmere en/of goedkopere manier met ten minste zelfde kwaliteit. Aan Surplus is het vrij hoe zij dat verder invullen.

Raadsvergadering d.d. 21 mei 2019

Raadsnota nummer 181184

Onderwerp: Kostenbeheersingmaatregelen WMO fase II

Vragen van fractie

Naam raadslid: Bianca Buinsters-van Bragt

1. Nieuw contract hulp bij het huishouden. Op 12 april heeft Minister de Jonge vragen gesteld aan de voorzitter van de tweede kamer betreffende dit onderwerp. Worden bij de aanbesteding de punten die benoemd worden meegenomen in het nieuwe contract?

Antwoord:

Op 12 april heeft de minister van volksgezondheid, welzijn en sport een brief gestuurd naar de Tweede Kamer. De brief is een reactie op de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep inzake het beschikken van huishoudelijke hulp in een te bereiken resultaat i.p.v. in uren. De CRvB stelt vast dat de rechtszekerheid voor cliënten in geval van resultaatgericht indiceren/beschikken niet goed geregeld is. De minister stelt in zijn brief dat hij echter kansen ziet bij een manier van werken waarbij de ondersteuning zodanig wordt georganiseerd dat het resultaat centraal wordt gesteld. Om resultaat gericht indiceren mogelijk te maken, bereidt de minister een wetswijziging voor. Door het aanpassen van de WMo 2015 wil de minister beide vormen van indiceren (uren en resultaat) een plek geven. In zijn brief geeft de minister geen indicatie wanneer hij met het concrete voorstel voor een wetswijziging komt. Naast dat de concrete inhoud van de voorgenomen wetswijziging onbekend is, is dus ook het tijdsplan nog onbekend. Daarbovenop volgen juridisch specialisten in het land de plannen van de minister kritisch. Zij vragen zich af of de voornemens van de minister de rechterlijke beoordeling van de Centrale Raad van Beroep in de toekomst gaat doorstaan. Door alle bovengenoemde onzekerheden kan het resultaatgericht indiceren (nog) geen (concrete) plek krijgen in het nieuwe contract. Het is wel mogelijk om als het gaat om deze verwachte wetswijziging een soort van 'open eind' in het contract op te nemen en vervolgens lopende het contract hierover nieuwe/aanvullende afspraken te maken. Dit proces is makkelijker in te regelen als je als opdrachtgever te maken hebt met minder gecontracteerde zorgaanbieders.

2. Bent u ook van mening als de scootmobielpool uitgebreid wordt, het voor veel oudere mensen niet meer zo makkelijk wordt om spontaan naar buiten te gaan omdat ze moeten reserveren van te voren. Hierdoor een isolement ontstaat en dit niet wenselijk is.

Antwoord:

De achtergrond bij deze maatregel ligt in het feit dat mensen over het algemeen door de jaren heen hun eigen vervoer organiseren: een fiets, brommer, auto en tegenwoordig (steeds vaker) een elektrische fiets. Zij kiezen voor het vervoermiddel dat het beste bij hun situatie past. Inmiddels zijn er ook steeds meer vervoersmiddelen voor mensen met een beperking, die meer en meer rechtsreeks aan mensen worden aangeboden. Hierdoor zijn deze voorzieningen toegankelijker geworden. Steeds meer van deze voorzieningen worden inmiddels ook al als algemeen gebruikelijk beschouwd en komen dus niet meer voor vergoeding in aanmerking. Denk bijvoorbeeld aan een fiets met lage instap, een elektrische fiets, of een tandem. Deze vervoersmiddelen worden als algemeen gebruikelijk beschouwd, ook al zijn de aanschafkosten hoger dan van een normale fiets. Wij zijn van mening dat de standaard scootmobiel inmiddels ook in dit rijtje past. Dat betekent dus dat men nog steeds een eigen scootmobiel heeft waarmee zij op het door hen gewenste moment naar buiten kunnen.

Kortom: wij gaan mensen aangeven dat zij de standaard scootmobiel zelf kunnen aanschaffen (al dan niet tweedehands) als zij dat willen. Als zij dat niet willen, hebben we een pool van scootmobielen waarvan zij gebruik kunnen maken. De persoon kiest zelf dus wat het best bij zijn/haar situatie past.

3. Kunt u aangeven uit welke leeftijden de mensen van de adviesraad bestaan. Zitten hier alleen oudere inwoners in of ook mantelzorgers, jeugdige inwoners? Hoe worden nieuwe personen aangetrokken?

Antwoord:

De gemiddelde leeftijd van de leden van de Adviesraad Sociaal Domein is 61 jaar. Het is een mix van werkende en gepensioneerde inwoners. Uiteraard probeert de Adviesraad jeugdige leden aan te trekken en te binden, maar dit blijkt niet eenvoudig.

Raadsvergadering d.d. 21 mei 2019**Raadsnota nummer ZN. 181184****Onderwerp: Kostenbeheersingsmaatregelen Wmo fase II****Vragen van fractie:****Naam raadslid: Sander Mulders**

1. Kunt u een overzicht geven van de maatregelen die bedacht zijn in fase I?

Antwoord:*Maatwerkvoorzieningen*

In het kader van de ombuigingsopdracht zijn alle maatwerkvoorzieningen onderzocht en is gekomen tot een set van vier maatregelen die in 2019 moeten leiden tot een besparing van € 425.000:

1. Efficiëntere uitvoering door samenwerking gemeente en SWT (besparing op personeelskosten);
2. Efficiëntere uitvoering door samenwerking gemeente en SWT (besparing door strakkere sturing op afwegingskader voor de toegang – besparing op begeleiding);
3. Strakker toezien op samenloop Wmo en Wlz (besparing op begeleiding/dagbesteding);
4. Bij aanvragen Gehandicapten Parkeerkaart alleen medisch advies opvragen bij voor de Wmo nog onbekende burgers (besparing op medische adviezen).

Algemene voorzieningen

Binnen de algemene voorzieningen is onderzocht of er efficiencymaatregelen te nemen zijn op lopende producten, projecten of subsidies. Dit heeft geleid tot een set van acht maatregelen die in 2019 moeten leiden tot een besparing van € 175.000:

1. Langer zelfstandig wonen (andere invulling te geven aan opdracht en samen te werken met meerdere partners - vervallen);
 2. Stuurgroep Maatschappelijke Ondersteuning (uitvoeringbudget valt niet binnen kerntaak stuurgroep - besparing);
 3. Subsidie Lokaal sociaal beleid (ruim budget – besparing);
 4. Subsidie Buurtzapp (onderbenutting van totale budget – besparing);
 5. Reguliere innovatiesubsidie Surplus (innovatiebudget is al verwerkt in andere projectsubsidies – vervallen);
 6. Subsidie Dementievriendelijk Oosterhout (wordt maar gedeeltelijk gebruik van gemaakt – besparing);
 7. Clientondersteuning informeel (efficiency op uitvoering – besparing);
 8. Subsidie Maatschappelijke Stage (stoppen van de stimuleringsregeling – vervallen).
2. Welke maatregelen zijn uiteindelijk uitgevoerd en welke niet (en waarom niet?)

Antwoord:

Alle maatregelen zijn of worden uitgevoerd in 2019.

3. Hebben de uitgevoerde maatregelen geleid tot een bedrag van € 600.000? Hoeveel hebben de maatregelen in totaal opgeleverd? Betreft dit structurele ombuigingen?

Antwoord:

Alle maatregelen zijn structurele ombuigingen. Aan het eind van dit lopend begrotingsjaar zal blijken wat het totale resultaat is. De helft van het begrote bedrag van € 6 ton is zeker gerealiseerd. Van de andere helft (maatregelen 2 en 3 van de maatwerkvoorzieningen, samen goed voor € 3 ton) is niet zeker wat het eindresultaat is, omdat de totale uitgaven voor begeleiding door meerdere ontwikkelingen beïnvloed wordt, zoals door vergrijzing, langer zelfstandig thuis wonen en afname van intramurale behandelingen.

Tevens wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de monitor WMO, waarbij door middel van verdergaande analyses de effecten van maatregelen kunnen worden voorspeld en voortgang kan worden bewaakt.

Raadsvergadering d.d. 21 mei 2019		
Raadsnota nummer 181184		
Onderwerp: Kostenbeheersingsmaatregelen Wmo fase II		
Vragen van fractie	PvdA	Naam raadslid: Anton van Opzeeland

1. De aangeboden nota gaat m.n. in op kostenbesparing binnen de WMO. We missen echter een concreet streefbeeld (de transformatie) waarop wordt gestuurd. Dat maakt het lastig om de voorgestelde maatregelen op effectiviteit te beoordelen.
 - Wat is het verhaal dat past bij het streefbeeld (de transformatie) als het gaat om de kwaliteit van de WMO zorg?

Antwoord:

In de nota kostenbeheersmaatregelen fase II gaat het inderdaad om de voorgestelde beheersmaatregelen Wmo. Aan de transformatie in de Wmo (inzet van eigen kracht, meer van individueel naar algemeen: beweging naar de voorkant) wordt al enkele jaren gewerkt. De Ontwikkelagenda Wmo vormt hiervoor de basis en is het uitgangspunt. In het kader van innovatie en het experimenteren met de transformatie is in de afgelopen jaren gestart met een aantal pilots op dagbesteding en vervoer, die tot zover goede kwalitatieve resultaten laten zien.

2. Hoe wordt op dit moment gestuurd op het bereiken van de transformatie in het sociale domein? Wie heeft hierin de regie? En wat is hierin het afgelopen half jaar veranderd?

Antwoord:

Binnen het sociaal domein geven we onder andere uitvoering aan de Jeugdwet, de Participatiewet, de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Deze wetten worden nu in belangrijke mate nog naast elkaar uitgevoerd. We werken aan een integrale aanpak binnen het sociaal domein die gaat leiden tot beter inzicht in de aard en omvang van de ontwikkelingen, beter financieel beheer en meer grip en sturing. We zoeken naar verbetering in het hier en nu en willen dit tegelijkertijd toekomstbestendig organiseren.

Wij stellen daartoe in 2019 een plan van aanpak sociaal domein vast met maatregelen op strategisch, tactisch en operationeel niveau, waarbij de onderwerpen voorzieningenaanbod, toegang, inkoop, ICT, monitoring en financiën aan de orde komen. We willen uiteindelijk komen tot een meer integrale aanpak op alle niveaus binnen het sociaal domein. Dit betekent dus een integrale visie, integraliteit in beleid en een uitvoering waarin ook een integrale benadering voorop staat. We hebben steeds voor ogen dat de burger nog beter geholpen kan worden en dat het meer grip en sturing op organisatorische en financiële ontwikkelingen oplevert. Op dit moment is voorlopig een programmamanager aangewezen om regie te voeren op dit proces, waaronder het plan van aanpak. Dit plan voorziet in een voorstel voor een structurele invulling van de regiefunctie. Er vindt bestuurlijke afstemming plaats tussen de drie verantwoordelijke portefeuillehouders.

3. Waar staan we op dit moment in de transformatie van het sociaal domein? Welk deel van de transformatie is al gerealiseerd en welk deel moet nog worden gehaald?

Antwoord:

Voor de verschillende beleidsvelden is afzonderlijk beleid vastgesteld, zoals bijvoorbeeld de Ontwikkelagenda maatschappelijke ondersteuning uit 2017. Zoals hierboven aangegeven wordt er op dit moment gewerkt aan plan van aanpak sociaal domein.

Dit plan van aanpak sociaal domein moet nog worden vastgesteld en daarmee tevens de materiële transformatie als zodanig. Tot nog toe ziet de transformatie op maatregelen binnen de reikwijdte van de individuele wetten. Zoals de omslag naar meer gebruik maken van eigen kracht en het sociaal netwerk, de verschuiving van individuele naar algemene voorzieningen (zie antwoord onder 1).

De transformatie sociaal domein kan worden gezien als een fase III met structuurmaatregelen waarvan de effecten in samenhang zichtbaar zullen zijn.

Raadsvergadering d.d.: 21-05-2019	
Raadsnota nummer: 181184	
Onderwerp: Kostenbeheersing WMO fase II	
Vragen van fractie CDA	Naam raadslid: Anton Kamps

1. Het college stelt voor Surplus een efficiency-korting van 150.000 euro op te leggen. Die voorgestelde korting wordt niet onderbouwd, alsof er gezegd wordt dat op een totaal van 2,7 miljoen vast wel 1,5 ton bezuinigd kan worden. Ook wordt niet ingegaan op de vraag hoe Surplus die bezuiniging gaat halen. Kunt u aangeven waar de omvang van de korting op is gebaseerd en of de korting ook met Surplus is besproken?

Antwoord:

De korting is met Surplus besproken. Het betreft een efficiency korting. Dit betekent dat dezelfde taken moeten worden uitgevoerd op een slimmere en/of goedkopere manier met ten minste zelfde kwaliteit. Aan Surplus is het vrij hoe zij dat verder invullen. Op het totaal van het bedrag dat aan Surplus is toegekend is ambtelijk afgewogen dat dit haalbaar moet zijn.

2. Is ook overwogen een soortgelijke efficiency-korting op te leggen aan het Sociaal Wijkteam of de betreffende afdelingen van de gemeente zelf?

Antwoord:

De beheersmaatregelen van fase I zijn grotendeels gebaseerd op efficiëntere uitvoering van beleid en/of efficiëntere bedrijfsvoering. Deze betreffen onder andere het Sociaal Wijkteam. Daarnaast is in de perspectiefnota 2019 een taakstelling geformuleerd voor de gehele gemeente, waaronder betreffende afdelingen. Hierover zal de raad nog definitief besluiten.

3. Mij dunkt dat het bij de mantelzorgondersteuning niet zozeer erom gaat een bewijs te leveren van gemeentelijke waardering, maar om een gebaar van dankbaarheid mogelijk te maken van patiënten/cliënten naar hun mantelzorgers toe. De gemeente stelt ze daartoe in staat. Het advies van de ASD, dat gebaseerd is op onderzoek bij een brede groep betrokkenen, adviseert handhaven. U stelt voor het toch te doen en gaat op zoek naar een andere passende (maar vooral goedkope) vorm. Hopelijk bent u niet van plan weer 'zomaar een leuke avond' te gaan organiseren. Kunt u aangeven waarom u tegen het advies van de ASD in gaat en in welke richting uw gedachten zich hieromtrent bewegen?

Antwoord:

Het gaat inderdaad om de mantelzorgwaardering en niet de ondersteuning voor mantelzorgers. In het adviesrapport geeft de ASD aan dat zij heeft besloten geen uitgebreid participatieproces te starten over o.a. de vraag met betrekking tot de mantelzorgwaardering. De verkregen informatie over de mantelzorgwaardering is afkomstig uit een door de ASD opgerichte klankbordgroep, bestaande uit het netwerk van de adviesraadsleden. Van de 135 leden hebben er 92 input gegeven. De ASD geeft aan dat de informatie daarmee een indicatie is en geen representatieve uitkomst van de enquête. Ook vormde de opgerichte klankbordgroep volgens de ASD (naar alle waarschijnlijkheid) geen representatieve weergave van de Oosterhoutse inwoners.

De kostenbeheersingsmaatregel is ontstaan op de zero-based-wijze. Dit betekent dat er is gekeken naar wat we doen en wat wettelijk is voorgeschreven. De gemeente is wettelijk verplicht een waardering te laten blijken aan mantelzorgers. De vorm waarin de waardering wordt gegoten, is aan de gemeente zelf om te bepalen. De gemeente Oosterhout wil mantelzorgers graag laten blijken hoe belangrijk zij de door hen verleende zorg vindt. Het voorstel nu is om in plaats van een geldbedrag op een andere manier onze waardering te laten blijken voor de waardevolle ondersteuning die mantelzorgers bieden. We zullen dan ook zoeken naar een passende vorm die recht doet aan onze waardering en aan de wensen van een groter aantal mantelzorgers in Oosterhout. We zijn

voornemens om in de voorbereiding op de organisatie van de activiteiten in ieder geval de inbreng van mantelzorgers en medewerkers van Surplus Informele Zorg mee te nemen.

4. In beheersmaatregel 5 spreekt u over 'onafhankelijke cliëntondersteuning'. Die term wordt door instanties nogal verschillend gebruikt. Wat bedoelt u er hier mee?

Antwoord:

Met 'onafhankelijke cliëntondersteuning' wordt de onafhankelijke ondersteuning van cliënten bedoeld, die is gericht op het bijdragen aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, preventieve zorg, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen. Deze ondersteuning is sinds 2015 als wettelijke taak voor gemeenten vastgelegd in de Wmo en is voor inwoners gratis (wordt verplicht bekostigd door de gemeente).

In Oosterhout kennen we formele onafhankelijke cliëntondersteuning uitgevoerd door professionals en informele cliëntondersteuning uitgevoerd door getrainde vrijwilligers met een professioneel coördinator.

5. In diezelfde maatregel wordt een lump sum-regeling voorgesteld. Is er een scenario voor schrijnende gevallen, die er alleen voor komen staan als bijvoorbeeld in oktober het geld al op blijkt te zijn?

Antwoord:

De gemeente heeft vanuit de Wmo een wettelijke plicht om inwoners kosteloos te ondersteunen met onafhankelijke cliëntondersteuning. Een maximum budget wordt vastgesteld op basis van cliëntaantallen over de afgelopen jaren en een prognose die rekening houdt met verwachte groei. Mocht het budget desalniettemin niet toereikend zijn, dan treden aanbieder en gemeente in overleg om tot een oplossing te komen.

6. In uw 'samenvatting' van de nota schrijft u over de 1,2 miljoen euro bezuiniging. binnen de opdracht WMO-budgetneutraal. U meldt dat fase I inmiddels is afgerond. Kunt u (wellicht bij herhaling), met een kleine onderbouwing, aangeven of dat succesvol is afgerond?

Antwoord:

Maatwerkvoorzieningen

In het kader van de ombuigingsopdracht zijn alle maatwerkvoorzieningen onderzocht en is gekomen tot een set van vier maatregelen die in 2019 moeten leiden tot een besparing van € 425.000:

1. Efficiëntere uitvoering door samenwerking gemeente en SWT (besparing op personeelskosten);
2. Efficiëntere uitvoering door samenwerking gemeente en SWT (besparing door strakkere sturing op afwegingskader voor de toegang – besparing op begeleiding);
3. Strakker toezien op samenloop Wmo en Wlz (besparing op begeleiding/dagbesteding);
4. Bij aanvragen Gehandicapten Parkeerkaart alleen medisch advies opvragen bij voor de Wmo nog onbekende burgers (besparing op medische adviezen).

Algemene voorzieningen

Binnen de algemene voorzieningen is onderzocht of er efficiencymaatregelen te nemen zijn op lopende producten, projecten of subsidies. Dit heeft geleid tot een set van acht maatregelen die in 2019 moeten leiden tot een besparing van € 175.000:

1. Langer zelfstandig wonen (andere invulling te geven aan opdracht en samen te werken met meerdere partners - vervallen);
2. Stuurgroep Maatschappelijke Ondersteuning (uitvoeringbudget valt niet binnen kerntaak stuurgroep - besparing);
3. Subsidie Lokaal sociaal beleid (ruim budget – besparing);
4. Subsidie Buurtzapp (onderbenutting van totale budget – besparing);
5. Reguliere innovatiesubsidie Surplus (innovatiebudget is al verwerkt in andere projectsubsidies – vervallen);
6. Subsidie Dementievriendelijk Oosterhout (wordt maar gedeeltelijk gebruik van gemaakt – besparing);
7. Clientondersteuning informeel (efficiency op uitvoering – besparing);
8. Subsidie Maatschappelijke Stage (stoppen van de stimuleringsregeling – vervallen).

Alle maatregelen zijn structurele ombuigingen en zijn in gang gezet. Aan het eind van dit lopend begrotingsjaar zal blijken wat het totale resultaat is. De helft van het begrote bedrag van € 6 ton is zeker gerealiseerd. Van de andere helft (maatregelen 2 en 3 van de maatwerkvoorzieningen, samen goed voor € 3 ton) is nog niet zeker wat het eindresultaat is, omdat de totale uitgaven voor begeleiding door meerdere ontwikkelingen beïnvloed wordt, zoals door vergrijzing, langer zelfstandig thuis wonen en afname van intramurale behandelingen. Tevens wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de monitor WMO, waarbij door middel van verdergaande analyses de effecten van maatregelen kunnen worden voorspeld en de voortgang kan worden bewaakt.

Voor het geval komende periode blijkt dat de maatregelen uit fase I en II onvoldoende besparing opleveren, worden er op dit moment al mogelijke aanvullende maatregelen (fase III) geformuleerd.